KURJER WARSZAWSKI

D. 8. Lutego. NIEDZIELA. ROK 1829.

№ 37

WSPOMNIENIA. *Objęcie Sochaczewa przez Kazimierza IV. 1475.*

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Ogłoszono Postanowienie Rady Administracyjnej wydane dnia 14 z. m. »Zważywszy iż znajduiące się w kraiu Zakłady przędzalniane bawełny, nie będąc dostatecznemi na opatrzenie potrzeby coraz wzrastaiącej rękodzielni tkanek bawełnianych, których postęp i tanność wyrobów zawisły szczególniej od ułatwienia wchodu przędzy zagranicznej, iako materjału koniecznie potrzebnego, dopóki takowy w odpowiadaiącej ilości i gatunku z kraiowych przędzalni dostarczany nie będzie, na przełożenie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrz: i Policji i po wysłuchaniu zdania Kommissji Rządo: Przychodów i Skarbu, Rada postanowiła co następuie: Artykuł 1. Modyfikacja oznaczona Postanowieniem ś. p. Xięcia Namiestnika Królews: z d. 26 Kwietnia 1825 co do wprowadzenia przędzy bawełnianej z zagranicy z obcych Państw, za szczególnemi w tym celu wyiednywać się maiącemi licencjami, uchyla się i od daty ogłoszenia niniejszego, przestaie być obowiązuiącą. Artykuł 2. W miejsce rzeczonego Postanowienia ma wniść w wykonanie w całej swej osnowie rozporządzenie Kommissji Rządo: Przychodów i Skarbu z d. 10 Marca 1825 oznaczaiące ilość Cła za opłatą którego wprowadzanie przędzy bawełnianej z zagranicy każdemu w handlu iest dozwolone.

Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za Korzec *Żyta* zł: od 10 do 12. — *Pszenicy* od 28 i pół do 36.—*Jęczmienia* od 8 do 9 i grosz sre:—*Owsa* od 4 do 6.—*Siana* furę iednokonną od 9 i pół do 18; parokonną od 20do 24.—*Słomy* furę od 5 do 8.

Redakcja Pamiętnika Technologicz: *Piast*, ma honor donieść Szan: Publiczności, iż Tom II pisma tego w druku iuż ukończony, w dniu 15 b. m. wyjdzie i każdemu z prenumeratorów w miejscu opłacenia biletu oddany będzie. Od tego zatem dnia, zamknie się prenumerata na Tom IIgi, który potem, podobnie iak Tom Iszy, złp: 3 kosztować będzie, Tom IIIci *Piasta* wyjdzie w Marcu. Prenumerata przyjmuie się w tych miejscach co i na 2 poprzednie za zł: 1 gr: 20.

Onegdaj, *Chodoroski Adam* lat 103 maiący, umarł w domu pod Nrem 2099, dziś będzie pochowany; ostatnie pół roku życia swego w łóżku przeleżał. Dawniej służbą się trudnił.

Artykuł nadesłany. — Już wielu przysłowiów naszych początek wyiaśniony i ogłoszony w Kurjerze, staie się dla mnie pobudką ażebym upraszał badaczów ięzyka naszego o wykrycie początku i zasady tego przysłowia: *Pragnie, iak kania dżdżu.*— W.

Młody Artysta *Antoni Orłowski*, wczoraj w Teatrze Naro: graiący na skrzypcach Warjacje *Berjota*, zasłużone otrzymał oklaski.

Nowy Polonez i Mazur na Pjanoforte grane pierwszy raz w dniu wczorajszym na Nowej Resursie, skomponowane przez Józ: *Damsego*, wyszły w składzie muzyki Fr. Klukowskiego. W tymże składzie w ciągu tego karnawału będą wychodzić co tydzień nowe Tańce grywane na Maskaradach, Resursach i Balach.

Dziś zimna stopni 9.

Donoszą z *Tyflis* pod dniem 19 Grudnia: »Transport 350,000 tomanów 8 kurorów kontrybucji Perskiej przybył do kwarantanny w *Gerger* pod eskortą 2ch kompanji 41go pułku strzelców.»

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W *Gandawie* spaliła się niedawno najsławniejsza fabryka przędzy wełnianej. — Według prawa d. 18 Lipca r. z. wymieniaią teraz wszystkie gazety Paryzkie nazwiska swoich odpowiedzialnych Redaktorów. — Z powodu tęgich mrozów, które utworzyły gęstą krę na rzece *Tamizie*, wszystkie interessa handlowe są wstrzymane w *Londynie*. — Od roku 1817 do 1826, urodziło się w całej Francji 9,656,355 dzieci obojga płci, a umarło 7,724,278 ludzi różnego wieku; przeto ludność całego państwa pomnożyła się przez ten czas o 1,932,057 dusz. W liczbie tych dzieci, urodziło się nierównie więcej chłopców niż dziewcząt. Starców maiących po lat 100 umarło 158. — Od 25 z. m. rzeka *Dunaj* o pół 5tej stopy wezbrała. — D. 17 i 18 z. m. w *Tryeście* panowała okropna burza, która znaczne szkody zrządziła w porcie. — W okolicy *Mons* we Francji, tameczni mieszkańcy ciągle wykopuią różne starożytności Rzymskie. Jeden z wieśniaków wykopał w swoim ogrodzie kościotrupa znaczney wysokości, u stop iego leżał obosieczny miecz długi 3 i pół stopy, oraz szyszak metalowy; w głowach stało małe naczynie gliniane, w którem znaleziono pieniądz srebrny wybity za panowania *Antonina*. — Na balu dziecinnym, który dał Xże *Klarencji* w Londynie, dla młodej Królowej Portugalskiej, znajdował się między innemi znakomitemi osobami Poseł Cesarsko-Rossyjski Xże *Liwen*, z córką i z synem, Xże *Polinjak*, Xże *Esterhazy*, Poseł Pruski Baron *Bilow*, oraz Poseł Szwedzki, wszyscy z swoimi dziećmi. Młoda Królowa rozpoczęła bal z synem Xcia *Liwen*, potem tańczyła z synem Xcia *Polinjak*, a nakoniec z synem Margrabiego *Palmela*. Bawiła do godziny 11 wieczornej. — Nadworny Jubiler Króla Angiel: *Rundel* robi teraz dla swego Monarchy beczkę srebrną do chłodzenia wina, która będzie takiej wysokości i obszerności, że człowiek wysoki stanie w niej wygodnie. Ta beczka będzie w środku wyzłacana, potrzeba na iej zupełne wykończenie 14,000 łotów srebra. — Pod *Manszestrem* w Anglji ma być wystawiony nowy most, który tylko składać się będzie z 2ch arkad 58 stop szerokich. — Donoszą z *Stambułu*, że chociaż wojsko Francuzkie opuściło *Moreę*, iednak rząd Turecki obchodzi się dobrze z Kupcami Francuzkiemi będącemi w tej stolicy, zapewniaiąc im takąż opiekę i bespieczeństwo, iakiej doznaią Kupcy Angielscy. — W roku zeszłym miały Teatra w *Paryżu* następuiące dochody: Teatr *Madam* 688,058 fr:, Cyrk *Frankonich* 600,815 fr: *Opera* 545,972 fr:, *Fedo* 533,411 fr., *Warjete* 490,831 fr., Teatr *Fran*: 480,184 fr:, *Komedjo-Oper* 450,244 fr:, *Wesołości* 448,219 fr:, Teatr *Włoski* 434,641 fr:, *Nowości* 387,732 fr:, Przy bramie Sgo *Marcina* (który był przez 3 miesiąc: zamknięty) 360,818 fr:, Teatr *Ambigu* (który był przez 5 mies: zamknięty) 232,429 fr:, *Odeon* (będąc 2 miesiące zamknięty) 184,723 franków. Razem wynosił dochód wszystkich Teatrów 5,838,054 franków; do tej summy nie liczą się abonamenta roczne Teatrów Wielkiej Opery, Włoskiego i Madamy. — Niedawno 13 letnia Dziewczynka ukradła w sklepie pewnego Piekarza Londyńskiego trzy bochenki chleba, Piekarz spostrzegłszy, przytrzymał nędznie ubraną Dziewczynę pytaiąc się dla czego tę kradzież popełniła? a ode-

brawszy od niej odpowiedź że to uczyniła dla uratowania zgłodniałej rodziny, udał się z nią do pomieszkania gdzie znalazł naiokropniejszy obraz nędzy. Ojciec, Matka i 5ro małych Dziatek leżeli na wpół obnażeni w barłogu zostaiąc od 4 dni bez pokarmu. Litościwy Piekarz nie tylko obdarzył hojnie tych nieszczęśliwych, ale nadto ogłosił stan ich przez pisma publiczne, co było powodem że obywatele złożyli znaczną summę na uratowanie biednych, których znaleziono w wielu miejscach w najokropnieyszym stanie! —
W bibljotece pałacu w *Lembeth* w *Anglji* znajduie się skorupa żółwia, który w roku 1623 tam sprowadzony, żył do roku 1730. Jnny żółw znajdował się od roku 1628 do 1753 w ogrodzie Biskupa *Sand*. Niewiadomo, wiele lat miały te żółwie, nim się dostały do miejsc wspomnionych.

Król Francuzki d. 27 z. m. zagaił posiedzenia Jzb. Umieszczamy bardziej interessuiące wyiątki iego mowy. »Z obcemi mocarstwami zostaię ciągle w przyiaznych stosunkach. Zapewnienia iakie od sprzymierzeńców moich odbieram, zaręczaią, iż mimo wypadków które *wschód* zakrwawiły, pokój w innych częściach *Europy* nie będzie przerwany. Dla przyspieszenia pokoiu *Grecji*, wysłałem za porozumieniem się z *Anglją* i *Rossją* część mych wojsk do *Morei*. Na widok kilku tysięcy Francuzów, pałaiących żądzą dopełnienia szlachetnego celu, sławna ta ziemia, pustoszona zbyt długo, wróciła na łono pokoiu i bezpieczeństwa. Tam iak w Nowarynie, iedność bander dowiodła światu uszanowanie 3 koron dla zawartych traktatów, i żołnierze moi opowiadaią z upodobaniem, o pomocy, iakiej doznali od marynarki Angielskiej. Oświadczenie urzędowe, przesłane *Porcie*, postawiło *Moreę* i otaczaiące ią wyspy pod opieką 3ch mocarstw. Uroczysty ten akt, czyni niepotrzebnem dalsze zajmowanie tego kraiu. Nieprzestaię pomagać Grekom.» Mówił potom o stosunkach z kraiami *Ameryki połud:*, nieco o *Hiszpanji*, (nic o *Portugalji*) o wojnie z *Algierem*, o własnem rolnictwie, w końcu zaś rzekł »Druk usamowolniony używa teraz zupełnej wolności; a ieżeli swawola, zgubna iego nieprzyiaciołka, usiłuie niekiedy ieszcze wynieść się nad szlachetne i ufne prawo, to ustalaiąca się coraz bardziej opinja publiczna, karze sprawiedliwie iej zapędy, a władza sądowa, wierna swemu szlachetnemu przeznaczeniu, zna swoie powinności i będzie umiała zawsze ich dopełniać.»

W *Gońcu Krakowskim* iest opisanie 3 *Mogił* w bliskości *Krakowa*. »*Wanda* pod wsią Mogiłą, ma średnicy 24 sążni Wiedeńskich a wysokości 7; bryłowatości zaś sążni sześciennych takżhże 1320. *Krakus* na Krzemionkach ma średnicy podstawy 30 sążni, wysokości półdziewięta sążnia Wiedeńskiego, bryłowatości 2,392 s. *Kościuszko* nakoniec na górze Bronisławy z tych największy, ma średnicy podstawy 32 sążnie a wysokości pod pion 18 sążni Wiedeńskich, bryłowatości całej 9,400 sążni sześciennych. Scieszki z reszta do 166 2/3 sążni Wiedeń: maią długości; obwodu zaś mogiły iest stóp 756. Odległość Krakusa od Kościuszki 2,618 sążni Wiedeń:, Kościuszki od Wandy 6,603, Wandy od Krakusa 4,518. Chcąc tedy na raz zwiedzieć wszystkie trzy, mielibyśmy przebiedz drogę na 13,739 sążni Wiedeńskich długą; więcej tedy iak 3 mile, lubo na oko biorąc, zdaią się być tak blisko siebie.

Wynurzaiąc ci Szanowny mężu *Morgensternie* Doktorze M. i Chi: Obw: Sieradzkiego, wdzięczność za dzielny, na nabytem iuż doświadczeniu oparty, i od wyrachowanej korzyści daleki, a w chwili za-

grażaiącej utratą życia liczney rodziny matce przyniesiony ratunek, oddaiemy winny hołd wykonywaniu przez Ciebie sztuki lekarskiej z pocieszeniem obrażanej ludzkości, i błagać będziemy *Stworcę Przedwiecznego*, aby życie twoie, dla ratowania życia bliźnich iak najdłużej zachował. — *R. Mazurowski Imieniem całego Rodzeństwa.*

DONIESIENIA.

Osoba powszechnie znana z swej piękney Kalligrafji utrzymuiąc dawniej Bióro tłumaczeń na ięzyk Francuzki rozmaitych prośb, rachunków i pism różnych po Polsku lub po Niemiecku pisanych, a chcąc teraz życzeniom i naleganiom Interessantów zadosyć uczynić, otworzyła powtórnie takowe Bióro od Nowego Roku, obowiązuiąc się przytem pisać wszelkie iej powierzone czynności charakterem przybliżonym do sztychu Angielskiego, przyjmuie oraz do przepisywania na czysto po Polsku, po Francuzku i Niemiecku iakiekolwiek bądź pisma tak prywatne iako i inne. Rzeczone Bióro otworzone zostało przy ulicy Bonifraterskiej w domu Flacha Nr 2162 na 1m piętrze, od godzi 7 do 8 zrana, a po południu od 4 do 7.

Dziś dana będzie zabawa wieczorna w Pałacu Potockich Nr 415 na Krak: Przedm:, gdzie będzie można dostać wszelkich trunków za pomierną cenę.

Onegdaj w nocy wbiegło w tylny dziedziniec zabudowania Placu, para koni gniadych, wzrostu małego, zaprzężonych do sani dużych prostych, iakich zwykle włościanie używaią do wożenia zboża, po takowe właściciel zgłosić się może do Placu.

Na Tłómackiem przy ulicy Bielańskiej iest do sprzedania z wolnej ręki dom murowany pod Nr 600 Lit: D. O cenie dowiedzieć się można u Właściciela mieszkaiącego przy ulicy Sto Jerskiej w domu Teatralnym pod Nr 1790, na pierwszem piętrze.

Roku 1829 dnia 9 Lutego od godziny 10 zrana do 12 w południe, od 3 do 5 z południa i dni następnych każdodziennie rozmaite towary wełniane, bawełniane, futra, przy ulicy Krak: Przedm: Nr 450 przez publiczną licytacją za zapłatą gotowizną sprzedane będą, o godzinie zaś 11 w domu przy ulicy Piwnej Nr 28 dnia tegoż mobilja sprzedane zostaną.
Wojciech Rupiński K. S.

Podpisany Rejent Kancellarji Ziemiańskiej Woiewództwa Mazowieckiego, ostrzega Publiczność, iż Certyfikat Kommissji Centralnej Likwidacyjnej na summę 18,183 złp: na dniu 23 Lutego 1825 pod Nr dowodu 5028, dziennika 11,379, na imie Starozakonnego Widgdora Jckowicza Glass handlarza wydany, a przez tegoż w dniu 27 Lipca 1826, w Kancellarji podpisanego, dla Antoniego Pechnika Rzeźnika tutejszego złożony, z Szafy zamkniętej w której był zachowany, został wykradziony, iuż o tej zbrodni, tak Bank Królestwa iako też Kommissja Centralna Likwidacyjna iest uwiadomioną, i stosowne kroki w drodze Kryminalnej zostały przedsiewzięte aby iednak kto w dobrej wierze zawiedzionym i oszukanym niezostał, ogłasza się niniejsze ostrzeżenie po raz drugi.
Stanisław Traszczyński.

Dnia 12 Lutego r. b. o godzinie 10 zrana w mieszkaniu podpisanego Komornika przy ulicy Sto Jerskiej Nr 1771, sprzedane będą za gotowe pieniądze przez publiczną Licytacją Perły Orleańskie zwane, w iedynastu sznurkach czyli w ogóle sztuk 825, które to Perły wystawione będą przez trzy dni po sobie idące d. 9, 10, 11, b. m. i r. zrana od godziny 7, do 10tej, zaś po południu od godziny 2 do 4tej.
Jan Łabęcki K. T. C. W. M.

W Rynku Starego Miasta pod Nr 312, na 1m piętrze, 27 z. m. skradziony Bilet Kassowy Pruski, zwany Talaro Szein, na 50 Talarów. Kto takowy wyśledzi i da znać właścicielce, odbierze 100 zł: nagrody.

Kto ma mieszkanie do naięcia od Wielkiej Nocy, złożone z 2ch Pokoi, Kuchni i Drwalni, na ulicy Senatorskiej, Bielańskiej, Trębackiej i t. p. zastawi Adres w Drukarni Kurjera.

Trzy Dukaty nagrody. Przechodzącemu d. 6, Lutego ulicami Długą, Rymarską, Żabią i Królewską przed południem zginął Zegarek złoty, płaski, graiący, z prostym kluczykiem w pudełku safjanowem. Uprasza się o oddanie takowego w Składzie Papieru z Jeziorny przy ulicy Wierzbowej.

W domu pod Nr 1404 przy ulicy Marszałkowskiej, pierwszym od ulicy Królewskiej, 4 Pokoie z Przedpokoiem na 1m piętrze, 4 Pokoie na dole, Szynkownia, 3 Izb, i Sklepu Korzennego od Pocieiowa, Sklepik z Alkierzem od Pocieiowa od Wielkiej Nocy do naięcia, 2 Pokoiki czyli Facjatka dla Kawalerów, Izba z Alkierzem, każdego czasu, i 2 Pokoiki, oraz Piwnica do naięcia.

Obywatel z Woiewództwa Augustowskiego przyprowadził Klacz Anglizowaną bez żadnej odmiany 5 lat maiącą, stoi w Oberży Polskiej na Długiej ulicy. u Szwajcara dowiedzieć się można.

TEATR. Dziś zamiast *Pierwsza lepsza, Rywale samych siebie.* Resztaliak było wczoraj ogłoszono.